

Lag om nordisk konvention om social trygghet;

SFS 2013:134

Utkom från trycket
den 26 mars 2013

utfärdad den 14 mars 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 § Konventionen om social trygghet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge som har undertecknats i Bergen den 12 juni 2012 ska gälla som lag här i landet. Konventionens innehåll framgår av bilagan till denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. Genom lagen upphävs lagen (2004:114) om nordisk konvention om social trygghet. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i förhållande till Färöarna, Grönland och Åland till dess konventionen av den 12 juni 2012 enligt artikel 16.3 träder i kraft.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

ULF KRISTERSSON
(Socialdepartementet)

¹ Prop. 2012/13:31, bet. 2012/13:SfU5, rskr. 2012/13:165.

Nordisk konvention om social trygghet

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

som sedan avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) trädde i kraft tillämpar de europeiska bestämmelserna om samordning av reglerna om social trygghet för arbetstagare, egenföretagare och deras familjemedlemmar som flyttar inom gemenskapen även när det gäller personer som flyttar mellan de nordiska länderna,

som senast den 18 augusti 2003 slutit en nordisk konvention om social trygghet som komplement till den europeiska förordningen om samordning av reglerna om social trygghet genom vilken de nordiska länderna förbundit sig att i stor utsträckning inom Norden tillämpa förordningens bestämmelser även på vissa persongrupper för vilka förordningen inte är direkt tillämplig, nämligen personer som inte är medborgare i ett EES-land, eller som inte är eller har varit arbetstagare eller egenföretagare i förordningens mening,

som önskar ingå en konvention om social trygghet, som bygger på principerna i förordning (EG) nr 883/2004 och i enlighet med dess grundläggande idé,

som vill anpassa den nordiska konventionen till förordning (EG) nr 883/2004, som även omfattar personer som inte är eller har varit anställda eller egenföretagare, till tillämpningsbestämmelserna till denna förordning (EG) nr 987/2009 och till utvecklingen av de nordiska ländernas lagstiftning om social trygghet,

som beaktar att det finns en riksgemenskap mellan Danmark, Färöarna och Grönland och att Färöarna och Grönland inte är medlemmar i Europeiska unionen eller omfattas av EES-avtalet,

har kommit överens om att sluta en ny nordisk konvention om social trygghet. Denna konvention kompletterar EU-förordningarna och ger i vissa fall ytterligare rättigheter för personer som flyttar mellan de nordiska länderna.

Konventionen har nedan angiven lydelse:

AVDELNING I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

1. I denna konvention avses med uttrycken

1) ”nordiskt land”

vart och ett av de fördragsslutande länderna samt de självstyrande områdena Färöarna och Grönland, vilka har egen kompetens inom de områden som konventionen omfattar, och Åland i den mån dessa områden har gett sitt samtycke till att konventionen ska gälla för dem;

2) ”förordningen”

förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen i den lydelse som vid varje tillfälle gäller mellan de nordiska länderna och med de anpassningar som vid varje tidpunkt följer av bilaga VI till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EES-avtalet);

3) ”tillämpningsförfordningen”

förfordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förfordningen (EG) nr 883/2004 i den lydelse som vid varje tillfälle gäller mellan de nordiska länderna och med de anpassningar som vid varje tidpunkt följer av bilaga VI till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EES-avtalet);

4) ”grundpension”

pension baserad på bosättning och tillägg till pension som utges till den som saknar eller har låg arbetspension; jämför bilaga 1 till det administrativa avtalet till denna konvention där det anges vilka förmåner som anses som grundpension i de olika nordiska länderna.

2. Andra uttryck som förekommer i denna konvention har den innebörd som de har i förfordningen, tillämpningsförfordningen eller i de nordiska ländernas nationella lagstiftningar.

Artikel 2*Sakområden*

Denna konvention är tillämplig på all lagstiftning som omfattas av förfordningens sakområden.

Artikel 3*Personkrets*

1. Denna konvention gäller personer som omfattas av förfordningens personkrets och som är eller har varit omfattade av lagstiftningen i ett nordiskt land.

2. Denna konvention gäller vidare följande personer som inte omfattas av förfordningens personkrets:

- a) personer som är eller har varit omfattade av lagstiftningen i ett nordiskt land,
- b) familjemedlemmar eller efterlevande som härleder rättigheter från personer som avses under a.

3. För Danmark gäller bestämmelserna i 1 och 2 endast medborgare i ett nordiskt land när det gäller tillämpningen av:

- a) reglerna om familjeförmåner i kapitel 8 i förfordningen,
- b) artikel 64 i förfordningen om arbetslösa personer som reser till en annan medlemsstat,
- c) reglerna om grundpension.

Artikel 4*Utvidgad tillämpning av förfordningen*

Om inte annat sägs i denna konvention, utvidgas tillämpningen av förfordningen och tillämpningsförfordningen till alla personer som omfattas av denna konvention och som är bosatta i ett nordiskt land.

**AVDELNING II
BESTÄMMELSER OM TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING**

Artikel 5

Bosatt

En person är bosatt i ett nordiskt land i enlighet med nationell lagstiftning. Vid konflikt om vilken lagstiftning som ska tillämpas på en person, anses personen vara bosatt i det nordiska land där han eller hon är folkbokförd, om inte särskilda skäl föranleder något annat.

Artikel 6

Arbete på kontinentalsockeln

Vid tillämpningen av bestämmelserna i förordningens avdelning II ska även arbete med undersökning och utvinning av naturtillgångar på ett lands kontinentalsockel anses som arbete i det landet.

**AVDELNING III
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM RÄTT TILL FÖRMÅNER**

KAPITEL 1

SJUKDOM

Artikel 7

Ersättning för kostnader för hemresa

1. För en person som är bosatt i ett nordiskt land och har rätt till vårdförmåner där och som under tillfällig vistelse i ett annat nordiskt land får vårdförmåner, svarar vistelselandet för de merutgifter för hemresa till bosättningslandet som uppkommer genom att personen till följd av sitt sjukdomstillstånd måste använda dyrare färdstätt än han eller hon annars skulle ha använt.

2. Punkten 1 tillämpas inte på personer som får tillåtelse att resa till ett annat nordiskt land för att där få nödvändig behandling.

KAPITEL 2

FÖRMÅNER VID INVALIDITET, ÅLDERDOM OCH DÖDSFALL

Artikel 8

Grundpension vid bosättning i ett EES-land

En person är, så länge han eller hon är bosatt i ett EES-land, berättigad till grundpension som han eller hon har förvärvat rätt till i ett nordiskt land, på samma villkor som gäller enligt förordningen eller som följer av denna konvention.

Överenskommelse enligt artikel 54.2 b) i) i förordningen

Är i mer än ett nordiskt land de villkor uppfyllda som gäller för att beräkna pension på grundval även av antagande av försäkrings- eller bosättningsperioder, som skulle ha fullgjorts om pensionsfallet inte hade inträffat, medräknas endast en del av de framtida perioderna vid beräkningen i vart och ett av länderna. Denna del bestäms på grundval av de faktiska försäkrings- eller bosättningsperioder som används vid pensionsberäkningen efter förhållandet mellan den faktiska perioden i landet och den sammanlagda faktiska perioden i länderna.

KAPITEL 3**ARBETSLÖSHETSFÖRMÅNER****Artikel 10***Undantag från visst krav på fullgjorda perioder*

Kravet på försäkringsperioder, anställningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare enligt förordningens artikel 61.2 gäller inte den som antingen har utfört arbete i sådan utsträckning att han eller hon har omfattats av lagstiftningen om förmåner vid arbetslöshet eller har uppburit sådana förmåner i det nordiska land där ansökan om förmåner görs. Dock ska arbetet ha utförts eller förmåner vid arbetslöshet ha uppburits inom en femårsperiod från dagen för anmälan om arbetslöshet hos den offentliga arbetsförmedlingen och, i förekommande fall, från dagen för ansökan om medlemskap i vederbörande arbetslöshetskassa.

KAPITEL 4**FAMILJEFÖRMÅNER****Artikel 11***Beräkning av tilläggsbelopp och överskjutande belopp*

1. Förmåner som är avsedda att kompensera för inkomstbortfall vid föräldraskap ska inte beaktas vid tillämpning av förordningens artikel 68.2 avseende innehållande av förmån eller beräkning av tilläggsbelopp.

2. En myndighet eller institution som i enlighet med artikel 68.2 i förordningen ska hålla inne en förmån och betala ut ett tilläggsbelopp ska göra beräkningen av det samlade beloppet familjeförmåner för varje berört barn för sig och innehålla familjeförmånerna upp till det belopp som föreskrivs i den andra staten samt betala ut tilläggsbeloppet.

REHABILITERING

Artikel 12

Samarbete

1. I gränsöverskridande situationer ska berörda institutioner i den behöriga staten och i bosättningsstaten samarbeta för att ge stöd och aktiva åtgärder till personer i syfte att främja möjligheterna till inträde och återgång i arbete. Institutionen i bosättningsstaten ska, efter samråd med institutionen i den behöriga staten, tillhandahålla sådana insatser som är möjliga inom ramen för landets lagstiftning.

2. Om en insats skulle kunna innebära ändring av försäkringstillhörighet, ska institutionerna så långt som möjligt lösa situationen till fördel för den enskilde.

AVDELNING IV

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 13

Administrativt avtal

De behöriga myndigheterna, eller den institution som utses av den behöriga myndigheten, ska ingå ett administrativt avtal med bestämmelser som är nödvändiga för att säkerställa en enhetlig nordisk tillämpning av denna konvention.

Artikel 14

Administrativt samarbete och förbindelseorgan

1. Vid tillämpning av denna konvention ska myndigheter och institutioner bistå varandra i den utsträckning som behövs.

2. I gränsöverskridande situationer ska berörda myndigheter och institutioner i berörda stater samarbeta för att förbättra administrativa rutiner, bistå varandra samt i konkreta fall samarbeta, särskilt vid lagvalsfrågor, i syfte att så långt som möjligt lösa situationen till fördel för den enskilde.

3. I varje nordiskt land ska det finnas förbindelseorgan som utses av den behöriga myndigheten.

Artikel 15

Överenskommelse om att avstå från återbetalning

1. Med avseende på artiklarna 35, 41 och 65 i förordningen avstår de nordiska länderna, om inte annat avtalas mellan två eller flera länder, från varje återbetalning mellan länderna av utgifter för vårdförmåner vid sjukdom och moderskap samt vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar, förmåner till arbetslösa samt för administrativ och medicinsk kontroll.

2. De nordiska länderna avstår också från återbetalning av utgifter för åtgärder som avses i artikel 12.1 om rehabilitering.
3. Länderna avstår dock inte från återbetalning när det gäller vårdförmåner till personer som enligt förordningens artikel 20.1, 28.1 och artikel 36.1 har fått tillstånd att resa till annat nordiskt land för att där få den nödvändiga vård som hans eller hennes tillstånd kräver.

Artikel 16

Ikraftträdande

1. Denna konvention träder i kraft under förutsättning att bilaga VI till EES-avtalet anpassats till förordning (EG) nr 883/2004.
2. Denna konvention träder i kraft den första dagen i den tredje månaden efter den månad, då samtliga regeringar har meddelat den danska regeringen att de har fullgjort alla villkor för konventionens ikraftträdande.
3. För Färöarnas, Grönlands och Ålands del träder konventionen i kraft 30 dagar efter det att Danmarks respektive Finlands regering har meddelat det danska utrikesministeriet att Färöarnas landsstyrelse och Grönlands landsstyrelse respektive Ålands lagting har meddelat att konventionen ska gälla för Färöarna och Grönland respektive Åland.
4. I samband med sin anslutning ska Färöarnas och Grönlands landsstyrelser ta ställning till om personkretsen i artikel 3.3 samt om de undantag i förordningen beträffande reglerna om grundpension som gäller för Danmark, också ska gälla för dem.
5. Det danska utrikesministeriet ska underrätta de övriga parterna och Nordiska ministerrådets sekretariat om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkt för konventionens ikraftträdande.

Artikel 17

Uppsägning av konventionen

1. Önskar en part säga upp konventionen ska skriftligt meddelande om detta skickas till det danska utrikesministeriet som ska underrätta de övriga parterna om detta och om meddelandets innehåll.
2. Uppsägningen gäller endast för den part som gjort den och gäller från och med ingången av det kalenderår som inträffar minst sex månader efter det att det danska utrikesministeriet tagit emot meddelandet om uppsägningen.
3. Om konventionen sägs upp ska rättigheter som förvärvats på grund av konventionen fortfarande bestå.

Artikel 18*Övergångsbestämmelser*

1. När denna konvention träder i kraft upphör den nordiska konventionen av den 18 augusti 2003 om social trygghet att gälla. Denna konvention ska inte medföra minskning av förmånsbelopp som utges vid konventionens ikraftträdande i fråga om förmåner som omfattas av konventionen. Med avseende på Färöarna och Grönland har konventionen av den 18 augusti 2003 om social trygghet fortsatt giltighet till den tidpunkt då denna konvention ska börja gälla, dock senast ett år efter konventionens ikraftträdande enligt artikel 16.

2. Har en person förvärvat rätt till grundpension från ett nordiskt land på grundval av bosättning i landet under tid före 1 januari 1994 under vilken han eller hon samtidigt förvärvat rätt till arbetspension i ett annat nordiskt land, ska för denna period grundpension endast beräknas från sistnämnda land. Har någon under sådan tid samtidigt förvärvat arbetspension från flera nordiska länder, varav ett även var personens bosättningsland, ska grundpension endast beräknas från det landet.

3. Ansökan om förmåner som gjorts efter denna konventions ikraftträdande ska prövas enligt denna konvention även när ansökningarna avser förmåner för tid före ikraftträdandet.

Artikel 19*Undertecknande*

Originaltexten till denna konvention ska deponeras hos det danska utrikesministeriet, som ska tillställa de övriga parterna bestyrkta kopior av texten. Till bekräftelse av detta har de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention.

Utfärdad i Bergen den 12 juni 2012 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska, vilka texter alla har samma giltighet.

För Danmarks regering:

För Finlands regering:

För Islands regering:

För Norges regering:

För Sveriges regering: